

श्येनः [श्यै-इन् U. 2. 45] 1 The white colour. -2 Whiteness. -3 A hawk, falcon. -4 Violence. -5 Ved. A horse. -6 A kind of array in battle. -**Comp.** -**अवपातः** the swoop of a hawk; श्येनावपातचकित्ता वनवर्ति-केव Māl. 8. 8. -**कपोतीय** a. (from Sibi story) sudden (calamity). -**करणम्, करणिका** 1 burning on a separate funeral pile. -2 a hawk-like, i. e. rash and desperate, act. -**चित्र**, -**जीविन्** m. falconer; Ms. 3. 164. -**पातः** the swoop of a hawk or eagle; वडवे इव संयुक्ते श्येनपाते दिवोकसाम् Mb. 3.133. 26.

श्यै 1 Ā. (श्यायते, श्यान, शीत or शीन) 1 To go, move. -2 To be congealed or coagulated. -3 To dry up, wither.

श्यैनपाता [श्येनस्य पातोऽत्र अण् सुम् च] Hawking, hunting, chase; इह विहरणेः श्यैनपातां रवेरवधारयन् N. 19. 12.

श्यैनिकशास्त्रम् The science of hunting; Girvāṇa.

श्योणाकः, श्योनाकः N. of a tree, Bignonia Indica (Mar. दिंडा).

श्रङ्क् 1 Ā. (श्रङ्क्ते) To go, creep.

श्रङ्ग् 1 P. (श्रङ्गति) To go, move, creep.

श्रण् 1 P., 10 U. (श्रणति, श्राणयति-ते) To give, give away, bestow (usually with वि); विश्राणयन्तो रत्नानि विविधानि बहूनि च Rām. 4. 25. 31; निःशेषविश्राणितकोशजातम् R. 5. 1.

श्रत् ind. A prefix used with the root धा; see श्रद्धा.

श्रथ् I. 1, 9 P. (श्रथति, श्रथनाति) To hurt, injure, kill. -II. 1 P., 10 U. (श्रथति, श्राथयति-ते) 1 To hurt, kill. -2 To untie, loosen, liberate, release. -III. 10 U. (श्रथयति-ते) 1 To make efforts, be occupied or busy. -2 To be weak or infirm. -3 To be glad.

श्रयन्म् 1 Killing, destruction. -2 Untying, loosening, release. -3 Effort, exertion. -4 Tying, binding. -5 Delighting repeatedly.

श्रद्धान a. Having faith, trustful, believing; अज्ञ-श्चाश्रद्धानश्च संशयात्मा विनश्यति Bg. 4. 40; Ms. 7. 86.

श्रद्धानम् Faith, belief.

श्रद्धा 3 U. 1 To confide, believe, put faith in (with acc. of thing); कः श्रद्धास्यति भूतार्थम् Mk. 3. 24; कामिन्यः श्रद्धुरनाजिवं नरेषु Śi. 8. 11; 9. 69; U. 7. 6; श्रद्धे त्रिदशगोप-मात्रके दाहशक्तिमिव कृष्णवर्त्मनि R. 11. 42. -2 To consent, assent.

श्रद्ध a. Believing, trusting.

श्रद्धा 1 Trust, faith, belief, confidence. -2 Belief in divine revelation, religious faith; श्रद्धा वित्तं विधिश्चेति त्रितयं तत्समागतम् Ś. 7. 29; R. 2. 16; अयतिः श्रद्धयोपेतो योगात् चलितमानसः Bg. 6. 37; 7. 21; 17. 3. -3 Sedateness, com-

posure of mind. -4 Intimacy, familiarity. -5 Respect, reverence. -6 Strong or vehement desire; तथापि वैचित्र्य-रहस्यलुब्धाः श्रद्धां विधास्यन्ति सचेतसोऽत्र Vikr. 1. 13; युद्धश्रद्धा-पुलकित इव प्राप्तसख्यः करेण Mu. 6. 18. -7 The longing of a pregnant woman. -**Comp.** -**जाड्यम्** blind faith.

श्रद्धापनम् A means of inspiring faith.

श्रद्धालु a. [श्रद्धा-आलुच्] 1 Believing, full of faith. -2 Desirous, longing or wishing for (anything); अकाल-कुसुमसमुद्गमश्रद्धालुना मत्रा Ratn. 1. -**लुः** f. A pregnant woman longing for anything.

श्रद्धेय a. Trustworthy; श्रद्धेया विप्रलब्धारः Ki. 11. 35.

श्रन्थ् I. 1 Ā. (श्रन्थते) 1 To be weak. -2 To be loose or relaxed. -3 To loosen, relax. -II. 9 P. (श्रन्थति) 1 To loosen, liberate, release. -2 To delight repeatedly. -III. 1, 10 P. To bind together, to compose; L. D. B.

श्रन्थः 1 Loosening, liberating. -2 Looseness. -3 Binding, tying together. -4 N. of Viṣṇu.

श्रन्थनम् 1 Loosing, untying. -2 Hurting, killing, destroying. -3 Tying, binding. -4 Composing (a book).

श्रन्थित p. p. 1 Loosed, liberated, let loose. -2 Connected; strung or bound together. -3 Hurt, injured. -4 Overcome, overpowered. -5 Delighted.

श्रपणम्, -णा Causing to boil, boiling, seething. -**णः** Cooking fire (आहवनीय or गार्हपत्य).

श्रपित p. p. Boiled or caused to be boiled. -2 Seethed. -**तम्** Boiled meat &c. -**ता** Rice-gruel.

श्रम् 4 P. (श्राम्यति, श्रान्त) 1 To exert oneself, take pains, toil, labour. -2 To perform austerities, mortify the body (by acts of penance); क्रियच्चिरं श्राम्यसि गौरि Ku. 5. 50. -3 To be wearied or fatigued, be exhausted; रतिश्रान्ता शेते रजनिरमणी गाढमुरसि K. P. 10; Śi. 14. 38; Bk. 14. 110. -4 To be afflicted or distressed; यो वृन्दानि त्वरयति पथि श्राम्यतां प्रेषितानाम् Me. 101. -**Caus.** (श्र-श्राम्यति-ते) To cause to be fatigued &c. -2 To overcome, conquer, subdue.

श्रमः [श्रम्-घञ् न वृद्धिः] 1 Toil, labour, exertion, effort; अलं महीपाल तव श्रमेण R. 2. 34; जानाति हि पुनः सम्यक् कविरेव कवेः श्रमम् Subhāṣ.; R. 16. 75; Ms. 9. 208. -2 Weariness, fatigue, exhaustion; विनयन्ते स्म तयोधा मधुभिर्विजय-श्रमम् R. 4. 65, 67; Me. 17, 52; Ki. 5. 28. -3 Affliction, distress; देशकालविचारीदं श्रमव्यायामनिःस्वनम् Mb. 14. 45. 2. -4 Penance, austerity, mortification of the body; दिवं यदि प्रार्थयसे वृथा श्रमः Ku. 5. 45. -5 (a) Exercise; अयोद्धेन च श्रममकरोत् K. 76. (b) Especially military exercise, drill. -6 Hard study. -7 = आश्रम q. v.; तदा स पर्यावृत्ते श्रमाय Mb. 3. 114. 5. -**Comp.** -**अश्रु** n., -**जलम्**, -**सलिलम्** perspiration, sweat; संपेदे श्रमसलिलोद्गमो विभूषाम् Ki. 7. 5. -**आर्त** a. oppressed by fatigue; Ms. 8. 67.